

Sygn. akt VIII Pz 136/18

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Łanowy – Klimek (spraw.)

Sędziowie: SSO Grażyna Łazowska

SSO Grzegorz Tyrka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 lutego 2019r. w G.

sprawy M. B.

przeciwko W. Ł.

o odszkodowanie, ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop, odprawę

na skutek zażalenia pozwanego W. Ł.

na postanowienie Sądu Rejonowego w G.

z dnia 10 sierpnia 2018 *sygn. akt* VI P 375/17

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie

(-) SSO Grzegorz Tyrka	(-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek	(-) SSO Grażyna Łazowska
Sędzia	Przewodniczący	Sędzia

UZASADNIENIE

Powód M. B. pozwem skierowanym przeciwko W. Ł. domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej kwoty 7500 zł tytułem odszkodowania za bezprawne rozwiązanie umowy o pracę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, kwoty 1200 zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 2017r. oraz kwoty 2500 zł tytułem niewypłaconej odprawy pieniężnej w wysokości 1#miesięcznego wynagrodzenia. Ponadto wnosił o zasądzenie od pozwanej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z 10 sierpnia 2018 r. Sąd Rejonowy w G.: w pkt 1 zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 360 zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy za 2017r., w pkt 2 oddalił powództwo w pozostałym zakresie, w pkt 3 odstąpił od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanej, w pkt 4 przyznał od Skarbu Państwa na rzecz radcy prawnego S. K. kwotę 1014,75 zł, w tym VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, w pkt 5 nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30 zł tytułem

opłaty stosunkowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy prawa, a w pkt 6 nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie pkt 1.

W uzasadnieniu orzeczenia o kosztach sądowych, Sąd I instancji podał, że w przedmiotowej sprawie wystąpiły szczególne okoliczności, o których mowa w art. 102 k.p.c., uzasadniające odstąpienie od obciążania powoda kosztami procesu, a to w szczególności trudna sytuacja finansowa powoda, która uzasadniała udzielenie pomocy prawnej z urzędu. W zakresie uzasadnienia pkt 5, Sąd Rejonowy wskazał, że powód był zwolniony z uiszczenia opłaty od pozwu zgodnie z treścią art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (u.k.s.c.), zatem na podstawie art. 113 tej ustawy nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w G. – kwotę 30 zł.

Pozwana wniosła zażalenie na postanowienie zawarte w punktach 3 i 5 sentencji wyroku z 10 sierpnia 2018r. i domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia w zakresie ww. punktów poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kwoty 2619 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazanie pobrania od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w G. – kwotę 30 zł tytułem opłaty od pozwu, od uiszczeniu której powód był zwolniony, która tymczasowo pokryta została z sum Skarbu Państwa. Pozwana zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 97 w zw. z art. 113 ust. 1 u.k.s.c., a także przepisów postępowania – art. 108 u.k.s.c. oraz art. 100 k.p.c. i 102 k.p.c. Pozwana podnosiła, że w przedmiotowej sprawie zaistniał szczególnie uzasadniony wypadek pozwalający na obciążenie powoda opłatą od pozwu (art. 97 u.k.s.c.) polegający na wytyczeniu powództwa o oczywiście bezzasadne roszczenie, co było powodowi wiadome, a ponadto w toku postępowania powód złożył wyjaśnienia niezgodne z prawdą dotyczące złożenia wniosku urlopowego oraz faktycznie wykorzystanego urlopu, co też należy zakwalifikować jako wypadek szczególnie uzasadniony. Pozwana wskazała przy tym, że powód uległ w 97% dochodzonego żądania i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu winien on ponieść koszty procesowe, a nadto opłata od pozwu jest na tyle niska, że jej zasądzenie od powoda na rzecz Skarbu Państwa nie spowoduje, że popadnie on w niedostatek i nie będzie w stanie zaspokoić swoich podstawowych i uzasadnionych potrzeb. W zakresie zarzutów dotyczących odstąpienia od obciążania powoda kosztami procesu pozwana wskazała, że zwolnienie od kosztów sądowych, a także przyznanie pomocy prawnej z urzędu, na skutek trudnej sytuacji finansowej strony nie zwalnia jej z obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Podniosła, że sam fakt trudnej sytuacji finansowej powoda, który istniał w chwili składania przez niego pozwu i wynikał z utrzymywania się z zasiłku chorobowego nie może uzasadniać odstąpienia od obciążania powoda, jako strony przegrywającej, zwrotem kosztów procesu, tym bardziej, że do dnia wydania wyroku jego sytuacja uległa poprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ocenę stanu faktycznego oraz argumentację zawartą w uzasadnieniu Sądu I instancji do zaskarżonego postanowienia.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Rejonowy słusznie nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30 zł tytułem opłaty stosunkowej od pozwu (pkt 5 orzeczenia).

Jak wynika bowiem z art. 96 ust. 1 pkt 4 u.k.s.c. nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych pracownik wnoszący powództwo lub strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem art. 35 i 36.

Z kolei jak wynika z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

Zgodnie zaś z art. 97 u.k.s.c. w toku postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy o roszczenia pracownika wydatki obciążające pracownika ponosi tymczasowo Skarb Państwa. Sąd pracy w orzeczeniu kończącym postępowanie w

instancji rozstrzyga o tych wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113, z tym że obciążenie pracownika tymi wydatkami może nastąpić w wypadkach szczególnie uzasadnionych.

W przedmiotowej sprawie – wbrew zarzutom pozwanej – nie wystąpił szczególny wypadek przewidziany w art. 97 u.k.s.c. pozwalający na obciążenie opłatą od pozwu pracownika. W ocenie Sądu Okręgowego nie jest takim wypadkiem podawanie nieprawdziwych informacji – jak podała pozwana – w trakcie składania zeznań przez powoda w zakresie wykorzystania urlopu wypoczynkowego. Okoliczności przedmiotowej sprawy wskazują bowiem, że powód w wyniku zwolnienia z pracy przez pozwaną znalazł się w trudnej sytuacji życiowej – w tym czasie chorował – i wniósł przeciwko niej powództwo zawierające szereg roszczeń. Powód realizował wówczas swoje prawo do sądu i oczekiwał korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia. W postępowaniu przed Sądem I instancji – zgodnie z oceną Sądu Rejonowego – nie zdołał jednak wykazać zasadności swoich twierdzeń w zakresie wykorzystania urlopu wypoczynkowego. Ponadto roszczenia wytyczone przez powoda, które w odczuciu pozwanej były oczywiście bezzasadne, w przekonaniu powoda były jak najbardziej umotywowane. Należy podkreślić, że wniósł on powództwo bez pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Co więcej, po przyznaniu mu adwokata z urzędu i konsultacji z nim stanu faktycznego sprawy, powództwo zostało w całości podtrzymane. Świadczy to zatem o tym, że powód mógł pozostawać w subiektywnym przeświadczeniu, że jego roszczenia są słuszne.

Sąd Okręgowy podziela również rozstrzygnięcie Sądu I instancji w zakresie odstąpienia od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego.

Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Ocena czy zaistniały przesłanki do zastosowania instytucji z art. 102 k.p.c. należy do sądu rozpoznającego sprawę i orzeczenie to podlega zmianie w wyniku weryfikacji instancyjnej jedynie w wyjątkowych wypadkach. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w S. w wyroku z dnia 29 października 2015r., sygn. akt: ACa 496/15 „Kwestia zastosowania art. 102 k.p.c. pozostawiona jest orzekającemu sądowi z odwołaniem się do jego kompetencji, bezstronności, doświadczenia i poczucia sprawiedliwości. Ocena w tym zakresie ma charakter dyskrecyjny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności i może być podważona przez sąd wyższej instancji w zasadzie jedynie wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa.” (Legalis nr 1435257).

Sąd Okręgowy podziela argumenty przedstawione przez Sąd I instancji. Wbrew twierdzeniom pozwanej Sąd Rejonowy przedstawił okoliczności uzasadniające odstąpienie od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego w postaci trudnej sytuacji finansowej powoda. W ocenie Sądu Okręgowego w sprawie miały miejsce również inne okoliczności, które mają znaczenie przy stosowaniu art. 102 k.p.c. Należy podkreślić, że powód w ostatnich miesiącach pracy u pozwanej chorował – co też stało się podstawą rozwiązania z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia. Powód osiągał zatem jedyny dochód z zasiłku chorobowego, który wynosił zaledwie 1320 zł. Trudno zgodzić się także z twierdzeniem pozwanej, jakoby sytuacja powoda od chwili wniesienia powództwa znacznie się poprawiła i wskazywała na możliwość zapłaty przez niego kwoty wynoszącej ponad 2600 zł bez istotnego uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny. Należy podkreślić, że w wyniku rozwiązania z nim umowy o pracę przez pozwaną powód stracił stałe źródło zarobkowania, a fakt okresowego pobierania świadczenia chorobowego nie mógł zrekompensować powodowi utraty wynagrodzenia za pracę. W tych okolicznościach powód nie był w stanie zgromadzić środków finansowych na pokrycie kosztów procesu, w tym ewentualnego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w G. uznał zażalenie pozwanej za bezzasadne i w oparciu o art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł o jego oddaleniu.

(-) SSO Grzegorz Tyrka	(-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek	(-) SSO Grażyna Łazowska
Sędzia	Przewodniczący	Sędzia